

name Moedpoddij Chittij, Jagaia Tammerna, Jagoe Naikelde en Halamalde Narsimboeloe, ten eynde met dezelve bij hun arrive te Bimilipatnam hunne schulden nog groot f 25.024, 18, - zooveel doenelijk te vereevenen, of wel, indien ze zig onder de inlandsche regering mogte begeeven hebben, haar te reclameeren. Dog op 's Compagnies territoir zijnde, maar te ligten en tot de betaling te constringeren, 'tgeen wij verhopende dat van een goed succes zal geweest zijn, schoon het tegendeel veeleer te verwagten schijnd te wezen.

Fol. 1024v-1026r.

(Het bestuur te Coromandel heeft het rapport van de onderkooplieden Dirk Vrijmoet en Jan Daniël Simons van hun inspectie naar Bimlipatam op 4 en 5 juli 1765 behandeld. De besluiten die toen zijn genomen om de Compagnie te vrijwaren van schade, zijn te vinden in de resoluties van die dagen. De Hoge Regering heeft deze behandeld en zal afwachten hoe het met de aan de gewezen opperhoofden te Bimlipatam Pieter Abrahamsz Bronsveld en Jan Visser opgelegde vergoedingen en overige maatregelen ten aanzien van de rekeningen van de inlandse kooplieden zal aflopen. [fol. 1027] Men zal moeten afwachten of die vergoedingen voldaan worden voordat een definitief besluit genomen kan worden. Daarom is het bestuur het nodige voorgeschreven en speciaal betreffende de posten in de brief van 19 augustus 1765 en in de besluiten van 4 en 5 juli 1765, die een spoedige afhandeling vereisen. Dit is te vinden in de resolutie van 7 februari 1766 en de brief naar Coromandel van 14 maart. [fol. 1028] Uit het rapport van de gecommiteerden Vrijmoet en Simons, zowel als uit de brief van 19 augustus 1765 blijkt uit de bijgevoegde rekeningen dat sinds het in pacht nemen van Bimlipatam en onderhorige dorpen op 1 januari 1755 tot eind mei 1764, dus in 9 jaar, na aftrek van de inkomsten en alle verdere voordelen een bedrag van f 129.342, of f 13.735,- per jaar is verloren. De overwegingen van het bestuur en de redenen die het in zijn brief 19 augustus 1765 noemt, rechtvaardigen volgens dat bestuur geenszins om die pacht wegens het verlies daarop te beëindigen. Daarom moest wel besloten worden erin toe te stemmen die pacht te continueren. [fol. 1029] Men moet uit twee kwaden kiezen en dan is het beter er de voorkeur aan te geven die schade maar te dragen, dan het gevaar te lopen aan nog grotere ongemakken in de handel en het verwerven van de textiel blootgesteld te worden. Er is wel aangespoord zuinig te zijn en de geschenken aan de vorst niet duurder dan de vorige jaren te laten uitvallen, daartegenover de inkomsten te vergroten. Evenwel is het voorstel van de gecommiteerden in hun rapport om de macht van de Compagnie geducht te maken en de vorst in zijn verzwakte versterkingen aan te vallen om hem te nopen van dwingelandij en het afpersen van geld af te zien, beslist van de hand gewezen. Daartoe is de tijd nog niet rijp en samen met het bestuur [fol. 1030] ziet men de voordelen daarvan niet in. Volgens de brief van 19 augustus 1765 is de verkoop van goederen te Coromandel gering. Het voorstel van het bestuur om de prijs van de koopwaren waarin andere vreemde naties ook handeldrijven, zo nodig wat te verlagen is goedgekeurd. Men moet er wel op letten te handelen zoals een goed koopman verplicht is en de prijzen van specerijen niet verlagen, daar die ook in Nederland, en vooral de kruidnagels, voordelig zijn te verkopen. In het antwoord van het bestuur in de brief van 19 augustus 1765 op de brief uit Batavia van 18 maart 1765 schrijft het tot verwondering van de Hoge Regering dat er geen specerijen van die in 1760, 1761 en 1762 werden aangevoerd, meer in voorraad waren. [fol. 1031] Daarom is het bestuur de originele memorie van hoofdadmirateur Henricus Leembrugge van 30 november 1764 toegestuurd. Daarin zijn de voorraden foelie, kruidnagels en nootmuskaat uit die jaren duidelijk vermeld met de schepen waarmee ze zijn aangevoerd. Het bestuur is erop gewezen dat het zeer onvoorzichtig beweert, dat het volgens het bevel altijd de gewoonte was geweest oudere partijen eerst te verkopen. Want volgens de resolutie van de Hoge Regering van 10 december 1765 is zeker 5 sokkels foelie, die door de kooplieden te Jagannathpur was afgekeurd en vervolgens naar Nagapattinam was gezonden, door twee leden van de Raad van Justitie ten overstaan van de fiscaal onderzocht en onverkoopbaar verklaard. Ze zijn met de Vrouwe Petronella Maria naar Batavia gezonden. [fol. 1032] Daar zijn er afpakkbriefjes en plankjes uit 1745 en 1749 bij gevonden, die het bestuur zijn toegestuurd. Dit